

Մինչեւ երբ այսպէս պիտի անարշալոյս փակեմ զիս,
Աղջամուղջին մէջ՝ հեռու լոյսէն, կեանքէն խկական:

Երբ սափորս իմ կաւեղէն՝ փշրելի հուսկ անաղմուկ,
Տառապանքիս այս փոխան, կը հաւատամ ո՞վ Աստուած,
Յաւիտենի սեմին վրայ՝ ուր կը զուգուին ծիծաղ, սուգ՝
Լոյսի հեղեղ պիտի տառ հանգերձեալիդ մէջ անանց: —

Երգը կոյրին, հեծակարկաջ մեղեդի,
Գիշերանուագ ողբ ու կական է ծրփուն,
Այլ արցունք իր կոյր աչքէն կը կաթի՝
Կեանքն ու շարժումն երբոր հըպին այսերուն:

Հ. Մ. ՃԱՆԱՍԵԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԳԵՐԵՋՄԱՆԻՆ ԾԱՂԻԿՆԵՐԸ

Ա. Վ. Զ. Գ. Ն. Ս. Ս. Ս. Ս.

Հայաստանի հողէն յետոյ ինձ կը ձօնէք այս ծաղիկներն,
Որպէսզի իմ բանաստեղծի քընարս հրճուի և վերանայ,
Որպէսզի իմ սիրտըս լեցուի սիրոյ խանդով և աւելնով,
Եւ ըստ օրն իմ մահական՝ արեւալոյս և մշտակայ:

Կեանքն իմ ամբողջ խինդ է այսօր և ներշնչումս յստակ և խոր,
Ես կը թեւեմ երկինքներու պայծառութեան մէջ լայնաղեղ,
Առաջասաներ իրենց ճերմակ թեւերն բացած հովերուն դէմ՝
Նուրբ ու թեթեւ կը յառաջեն գէպ ի կապոյտ ջինջ ափունքներ:

ժայռերն հեռուն կը մարմըրին թաւայ լոյսին մէջ իրկունին,
Ծովն հաստամեծա բերկրութիւն մ'է արհաւիրական և գերհըրաշ
Իմ վերացեալ և խորարմատ երջանկութեան համար անգին:

Ծովերէ ծով, լեռներէ լեռ, թըռիւր սիրտ իմ, զի մէջդ այսօր
Նըման խոկմանց և ներշնչմանց թեւահարման և զարթոնքին՝
Կը հնչէ քայլն աստուածներուն և սուրբերուն հաւատաւոր:

Ա. Վ. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.

22 - 10 - 1947.

ԱՄԵՐԻԿԱՆԱՅ ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐ

ՏՈՔՏ. ՄԱՆԱՍԷ ՍԵԻԱԿ

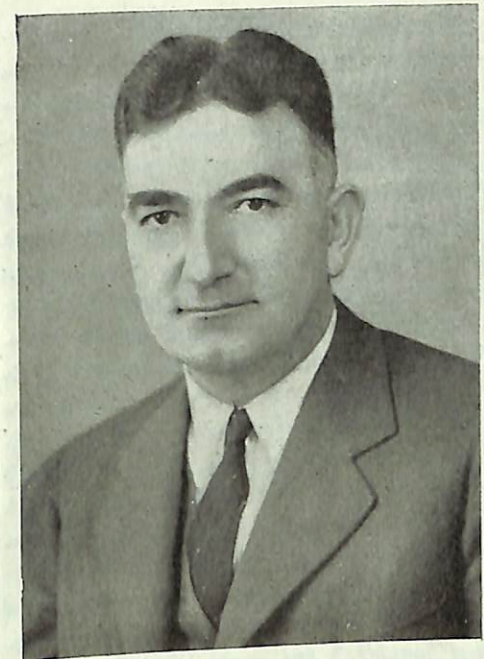
Ամերիկեան երկնակամարին տակ շողջողուն
աստղի մը ականառես եղայ ու տակաւին
աչքերս հիացումով կը պլպլան:

Հանրածանթ գիտնական Տոքտ. Մանասէ
Սեւակին անունը ինձի համար նորութիւն մը
չէր, տարիներէ ի վեր հետեւած ըլլալով անոր
գիտական, հանրային ու հայրենասիրական գոր-
ծունէութեան: Մեր պատահական հանգիստմ-
ները աւելի եւս հետաքրքրութեամբ առնէին
էին զիս գէպի այս մեծ գիտնականը: Սակայն
իւր տան և աշխատութեան գրասենեակին մէջ
իւրեն հետ խօսելէ և իր գիտական աշխատանք-
ներուն ծանօթանալէ յետոյ՝ աւելի եւս եկայ
այն համոզման թէ՛ դէմ յանգիման կը գտնուէի
մեծատաղանդ հայ քիմիագէտ գիտնականի մը
հետ, որով կարող է հայ ժողովուրդը հպարտ
զգալ:

Հազիւ յիսունը թեւակոխած և աղուպղպեղ
մազերով մէկն է Տոքտ. Սեւակ, որ կ'ողջունէ
հաղորդական գրաւիչ ոգիով մը, որ տարիներու
բարեկամութիւնն ու անկեղծ յարաբերութիւնը
միայն կրնան թելագրել: Իր խոնարհութիւնը
խոսոր կը համեմատի իր գիրքին ու համբաւին
տիրացած գիտնականի մը մեծավայելուչ պատ-
կառելիութեան հետ: Անիկա հետք կը խօսի ա-
ռանց ձեւակերպութեան, առանց արուեստա-
կանութեան և մաքուր հայերէնով մը, որուն
վրայ չէ կրցած գարու մը գիտական հետազո-
տութեանց անգլիերէնէն իսկ ու է առողջանու-
թեան կամ շէշաի խաթարիչ ազդեցութիւն ու
նենալ:

Հայ գիտնականը հաւասար հմտութեամբ ու
հեղինակութեամբ կը խօսի որքան իր մասնա-
գիտութեան՝ նոյնքան և գրական և հասարա-
կական խնդիրներու շուրջ:

Հակառակ այն երողութեան որ Տոքտ. Սեւակ
կապուած է ամերիկեան բարձրագոյն գիտական
ու հետազոտական հաստատութիւններուն հետ՝
անիկա իր հայրենիքին ու ժողովուրդին հանդէպ
իր հետաքրքրութիւնը երբեք չէ կորսնցուցած
և տարիներով իր ստորագրութեամբ երեւցած
յօդուածներ և ուսումնասիրութիւններ ճոխա-

ցուցած են մեր օրաթերթերուն և հանդէսնե-
րուն էջերը:

Անհրաժեշտ է Տոքտ. Սեւակը ճանչնալ բուն
իսկ իր կալուածին մէջ, աւելի վերահասու-
ըլլալու համար անոր բազմակողմանի կարու-
ղութեանց հետ իր գիտական հանձարին, որ իր
զուլթանց հետ իր գիտական հանձարին, որ իր
վրայ ուղարկութիւնը հրաւիրած է ոչ միայն
ամերիկեան այլ և միջազգային գիտական աշ-
խարհին:

Ես առանձնապէս հետաքրքրուած եմ Տոքտ.
Սեւակի վերջին երկասիրութեամբ, որ կը կրէ
«Immuno-Catalysis» վերաբերութիւնը և որուն
յառաջաբանը գրած է Փէնսիլվանիայի Համա-
լսարանին մանրէաբանական մասնաճիւղի Փրօֆ.
Սթուարթ Մը:

Գրքին բովանդակութիւնը ծայրաստիճան
մասնագիտական ըլլալով՝ գիմեցի Տոքտ. Սե-
ւակին, որպէս զի զայն խաղցնէ «Բազմալեզու»-ի
ընթերցողներուն համար՝ կարելի եղած չափով
պարզ հայերէնով:

Ահա թէ ինչպէս կը պարզաբանէ Տոքտ.
Սեւակ իր գիտական նոր տեսութիւնը, զոր
քիմիագիտական և բժշկական աշխարհին կը
ներկայացնէ իր այս վերջին աշխատութեամբ:

«Այս երկը, կը յայտնէ Տոքտ. Սեւակ, կը
ներկայացնէ մասնագիտական նոր տեսութիւն